

Editorial

Ana María Delgado García

Data de publicació: octubre de 2013

El fenomen actual de les dades massives o *Big Data* (és a dir, la generació i l'emmagatzematge d'una gran quantitat de conjunts de dades estructurades, no estructurades o semiestructurades a gran velocitat) s'accentua per l'auge de les xarxes socials o la proliferació del comerç electrònic, que requereixen una gestió molt elevada de grans volums d'informació. Així, les dades massives es nodreixen de diverses fonts: no tan sols d'internet i, especialment, de les xarxes socials, sinó també d'un altre tipus de fonts de l'àmbit públic i privat (tant les empreses com el sector públic recullen informació dels clients, els proveïdors, les operacions...). A més, contribueixen a la generació d'aquestes dades, entre altres, la utilització generalitzada de dispositius mòbils, l'ús de satèl·lits, de sistemes GPS i de formats d'àudio i vídeo o la interconnexió d'ordinadors.

D'altra banda, la gran dimensió d'aquests repositoris de dades massives fa que el tractament i l'anàlisi de les dades difícilment es puguin dur a terme amb les eines convencionals i requereixen un tractament específic tenint en compte les necessitats de processament i de visualització. Efectivament, és fonamental per a la presa de decisions saber triar la informació rellevant de la que no ho és.

En aquest context, cal esmentar l'aparició de nous models de negoci entorn de les dades massives, ja que les empreses recopilen i analitzen informació per conèixer els seus clients (n'elaboren un perfil molt detallat) i avançar-se a les conductes futures d'actuació. De fet, les grans empreses recopilen i processen cada dia més informació com a fet diferencial per situar-se d'una manera competitiva en el mercat.

Ara bé, d'aquest ús de les dades massives es plantegen un conjunt de qüestions legals i polítiques que convé analitzar, al marge de la potencialitat real i la fiabilitat dels resultats que se n'obtenen. Des de la perspectiva del dret, es destaquen, entre d'altres, els temes de la privadesa i el dret a l'oblit dels usuaris i els consumidors, la seguretat i la conservació de les dades, els possibles usos delictius, la llibertat d'expressió... I, des del punt de vista de la política, ofereix oportunitats estratègiques per als actors polítics i permet prendre en consideració nous mètodes per a l'anàlisi del comportament social i polític, fent èmfasi en temes com la transparència, l'accés dels ciutadans a la informació o la reutilització de la informació del sector públic.

Precisament, en aquest número es recullen tres ponències que es van presentar a l'IX Congrés Internacional Internet, Dret i Política (IDP 2013), que amb el títol *Big Data: reptes i oportunitats* va estar dedicat a les dades massives i va ser organitzat pels Estudis de Dret i Ciència Política de la UOC a Barcelona els dies 25 i 26 de juny de 2013.

La professora Mireille Hildebrandt publica l'article «Slaves to big data. Are we?», en què analitza la mercantilització de les dades personals i com podem prevenir que arribem a ser esclaus d'aquest fenomen.

Al seu torn, Marc Esteve del Valle i la professora Rosa Borge Bravo, en l'article titulat «Obrint bretxes: centralització de les decisions i interacció en línia en CIU, ERC i el PSC», analitzen la relació entre la centralització de les decisions en tres partits del panorama polític català i la interacció que aquests partits fan a les seves pàgines web i a Facebook.

Així mateix, es publica la segona part de l'article del professor Lorenzo Picotti titulat «Els drets fonamentals en l'ús i abús de les xarxes socials a Itàlia: aspectes penals», la primera part del qual va aparèixer en el número anterior d'IDP. Aquesta vegada, se centra en els delictes de la pornografia infantil i l'abús sexual de menors, altres delictes de manifestació i comunicació del pensament en línia, les violacions dels drets d'autor i, en darrer lloc, la responsabilitat penal dels gestors de xarxes socials.

D'altra banda, Xavier Seuba Hernández, en l'article «Drets fonamentals i observança de propietat intel·lectual», aborda la relació entre els drets humans i la propietat intel·lectual des de la perspectiva de les normes secundàries del dret internacional públic. En particular, se centra en el dret a un recurs, les mesures de protecció de proves i les sancions penals en els casos d'infracció del dret de propietat intel·lectual.

Finalment, en aquest número també s'inclouen les novetats normatives preparades pel professor Jordi García Albero.

Dra. Ana María Delgado García
Catedràtica de Dret Financer i Tributari
Directora dels Estudis de Dret i Ciència Política
Directora del Màster Universitari de Fiscalitat
Universitat Oberta de Catalunya

<http://journals.uoc.edu/index.php/idp/article/view/n17-editorial/n17-editorial-ca>

DOI: <http://dx.doi.org/10.7238/idp.v0i17.2210>